

Obrazloženje umjetničkog savjetnika o odlukama o donošenju liste prioriteta i raspodjeli sredstava prema Javnom pozivu za poticanje audiovizualnih djelatnosti i stvaralaštva u 2022. godini, u kategoriji poticanja filmskih koprodukcija s manjinskim hrvatskim udjelom (četvrti rok: 13.10.2022.)

Bojan Kanjera, umjetnički savjetnik za filmske koprodukcije s manjinskim hrvatskim udjelom

Na četvrti rok *Javnog poziva za poticanje audiovizualnih djelatnosti i stvaralaštva u 2022. godini* prijavljen je 31 projekt. Od ukupnog broja prijavljenih, u razmatranje je ušlo njih 28, dok tri nisu ušla u razmatranje, budući da nisu zadovoljila uvjete *Javnog poziva*.

Promatrano s obzirom na vrstu filma, najviše prijavljenih dolazi iz kategorije dugometražnog igranog filma, ukupno 21 (12 dugometražnih igranih filmova i 9 debitantskih dugometražnih igranih filmova). Za dugometražnim igranim filmovima slijede dugometražni dokumentarni filmovi sa šest prijava te kratkometražni igrani filmovi zastupljeni s četiri prijave. Od ukupnog broja prijava svega su tri filma prijavljena u fazi postprodukcije – dva dugometražna igrana te jedan dugometražni dokumentarni, pri čemu jedan od dva dugometražna igrana nije ušao u razmatranje.

Vrsta audiovizualnog djela	Broj prijavljenih
debitantski dugometražni igrani film	9
dugometražni dokumentarni film (od 60 minuta)	6
dugometražni igrani film	12
kratkometražni igrani film	4
Grand Total	31

Promatrano s aspekta države iz koje dolazi glavni producent, najviše je prijavljenih iz Republike Srbije (10), za kojom slijede Slovenija (7) i Bosna i Hercegovina (2) te Sjeverna Makedonija (2) i Turska (2), dok su sve ostale države zastupljene s po jednim predstavnikom. Na ovom su roku prijavljeni projekti iz 13 država.

Država glavnog producenta	Broj prijavljenih
Bosna i Hercegovina	2
Bugarska	1
Cipar	1
Crna Gora	1
Grčka	1
Litva	1
Njemačka	1
Rumunjska	1
Sjeverna Makedonija	2
Slovenija	7
Srbija	10
Turska	2
Ukrajina	1
Grand Total	31

Kriteriji za predlaganje projekata za sufinanciranje temelje se na:

1. Cjelovitosti i dorađenosti projekata u kreativnom smislu, s obzirom na scenarij i redateljski koncept;
2. Ocjeni financijske izvedivosti te predstavljenog distribucijskog potencijala projekta, s obzirom na produkcijski paket i producentov plan promocije i distribucije;
3. Aktualnim financijskim mogućnostima Hrvatskog audiovizualnog centra za financiranje projekata.

Filmovi predloženi i odobreni za sufinanciranje:

1. Debitantski dugometražni igrani film *Vanja* (Njemačka), u produkciji *JIP film & Verleiha*, hrvatski producent *Petnaesta umjetnost d.o.o.*, 530.000,00 kn/70.343,09 eura
2. Debitantski dugometražni igrani film *Yugo Florida* (Srbija), u produkciji *SENSE Productiona d.o.o.*, hrvatski producent *Eclectica d.o.o.*, 315.000,00 kn/41.807,68 eura
3. Dugometražni igrani film *Mačji krik* (Srbija), u produkciji *Nova filma d.o.o.*, hrvatski producent *Artizana film d.o.o.*, 350.000,00 kn/ 46.452,98 eura
4. Dugometražni dokumentarni film *Praslovan* (Slovenija), u produkciji *INVIDA internet video agencija d.o.o.*, hrvatski producent *Jaka produkcija d.o.o.*, 170.000,00 kn/22.562,88 eura
5. Dugometražni dokumentarni film *1 dan, 365 sati* (Turska), u produkciji *Caf Film Yapim Ltd. Şti*, hrvatski producent *Fade in d.o.o.*, 160.000,00 kn/21.235,65 eura
- 1.525.000,00 kn/ 202.402,28 eura

1) debitantski dugometražni igrani film Vanja (Njemačka)

Autorica scenarija debitantskog dugometražnog igranog filma *Vanja* (Njemačka) je Aleksandra Odić, autorica niza uspješnih kratkih igranih filmova, uključujući i film *Frida*, koji je na Filmskom festivalu u Cannesu (*Cinéfondation*) 2021. godine osvojio dvije nagrade – Queer palm za kratki film i Lights on Women Award. Radnja filma prati Vanju, fotografkinju koja živi u Frankfurtu te se nalazi nadomak dugo očekivanom profesionalnom uspjehu. Vanja s majkom živi u Njemačkoj kamo je preselila za rata u BiH, dok je njezin otac ostao ondje. Pitanje koje ju čitav život muči je zašto je odbio otići s njom i majkom. Nakon što doznaje da joj je otac teško bolestan, zbog loših odnosa s ocem se neko vrijeme nećka oko odlaska u BiH, međutim, ipak odlučuje otići onamo. Tijekom boravka ondje se susreće se starim prijateljima, koji vode bitno drugačije živote od nje te, slično kao i u odnosu s ocem, vidimo kontrast između Istoka i Zapada. Scenarij je kvalitetno i jasno napisan, a likovi u njemu su dobro razrađeni te iznimno živopisni. Također, on obiluje dijalozima, koji su suvremeni i životni. Sama tema je aktualna, kako u kontekstu izbjeglištva i odvojenih života obitelji, do čega je došlo uslijed rata na prostoru Bosne i Hercegovine i Hrvatske, tako i u kontekstu današnjeg raseljavanja stanovništva u potrazi za boljim životom.

2) debitantski dugometražni igrani film *Yugo Florida* (Srbija)

Prethodni radovi autora scenarija, kao i suradnika (ujedno i režisera) na scenariju debitantskog dugometražnog igranog filma - egzistencijalističke drame s elementima komedije - *Yugo Florida* (Srbija), upućuju na to da će ovo biti uspješan film. Naime, scenarij potpisuje višestruko nagrađivani autor dramskih djela, poput *Klupe* i *Dobrog dočeka*, Milan Marković Matthis, dok je na scenariju radio i sam redatelj Vladimir Tagić. Vladimir je scenarist uspješne TV serije *Jutro će promijeniti sve* te autor scenarija i režiser 5 epizoda serije *Mama i tata se igraju rata*. Imajući uvid u prethodne radove autora poprilično je lako zaključiti da će i njegov debitantski igrani film biti jedna zanimljiva i neobična „slatkogorka“ (crno) humorna obiteljska drama. Scenarij ovog filma propituje kompleksnost kako obiteljskih, tako i međuljudskih odnosa općenito. Glavni lik Zoran pati od kroničnog umora jer radi u noćnoj smjeni produkcije reality showa „Big Brother“. Jedno jutro ga nazove otac Vesa, koji boluje od raka. Zoran Vesi na sve moguće načine nastoji pomoći, međutim, nikako ne može prihvatiti da on umire. Osim neprihvatanja očevo kraja koji se bliži, Zoran ima i nesređeni ljubavni život. Naime, upušta se u avanturu sa svojom bivšom djevojkom, koja je trenutno zaručena, a paralelno s njom i u avanturu s jednom od starleta iz showa „Big Brother“. Vesa ga moli da ga odvede u manastir, gdje će se po prvi put u životu ispovjediti te njih dvojica kreću na putovanje starim Yugo Floridom. Scenarij je kvalitetno napisan, a likovi i njihovi međusobni dijalozi su iznimno uvjerljivi. Sama radnja je suvremena, budući da tematizira situacije s kojima se svi u nekom momentu nađemo pa se s njom lako identificirati.

3) dugometražni igrani film *Mačji krik* (Srbija)

Autori scenarija dugometražnog igranog filma *Mačji krik* (Srbija) su Goran Paskaljević i Đorđe Sibinović. Inicijalno, Paskaljević ga je trebao i režirati, međutim, on je 2020. godine preminuo te će režijsku palicu preuzeti Sanja Živković. Potrebno je napomenuti da je Sanjin prethodni film *Easy land* premijeru imao na Toronto International Film Festivalu te je kasnije nastavio uspješan festivalski život (Palm Springs između ostalih). U ovoj intrigantnoj priči pratimo umirovljenika Stamena, čija nestabilna kćerka Milena iz veze s nasilnim Igorom dobiva djevojčicu Leu. Ovaj radostan događaj uskoro poremeti Leina dijagnoza. Naime, Lea je rođena s rijetkim genetskim poremećajem zvanim mačji plač, a prognoza za preživljavanje joj je jako loša. Milena napušta djevojčicu i vraća se Igoru, a Stamen i njegova partnerica Vera brigu o malenoj preuzimaju na sebe, no socijalna služba im je oduzme. Nakon toga Stamen prolazi kroz razne peripetije sa sustavom socijalne skrbi i kćeri Milenom bez čijeg potpisa ne može dobiti skrb nad Leom. Ova snažna i iznimno teška priča utemeljena je na istinitim događajima. Radilo se o Zoranu i Slavici Živanović koji su nakon tri godine borbe uspjeli dobiti skrb nad unukom Miom kojoj je bio dijagnosticiran sindrom mačjeg plača. Smatram da je scenarij kvalitetno i jasno napisan te da su likovi izvrsno razrađeni. Također, smatram važnim istaknuti potrebu da se progovori o problemima s rijetkim genetskim poremećajima, koji su u društvu svojevrsna tabu tema – ono o čemu se ne govori.

Režiju ovog iznimnog filma će preuzeti Sanja Živković. Što se tiče koncepcije koju je ponudila, ona je iscrpno napisana te ukazuje na to da se Živković ozbiljno spremila za ovaj projekt. Najprije, dobro je promislila o vlastitoj motivaciji, posebice u kontekstu da je film inicijalno trebao režirati Paskaljević te je svjesna izazova koje to nosi. Zatim, detaljno je prošla kroz sve bitne značajke, poput glumaca, načina snimanja, tona filma, scenografije i glazbe, koji u sinergiji čine kvalitetno audiovizualno djelo. Također, vizualni booklet jasno dočarava kako bi film u budućnosti trebao izgledati. Zanimljivo je da je Sanja

Živković, relativno nepoznata autorica u europskim krugovima, odabrana da preuzme redateljsku palicu legendarnog redatelja Gorana Paskaljevića. No, vjerujem da je Sanja odličan odabir te da će upravo ovaj film označiti i prekretnicu u njezinoj karijeri te je postaviti kao jednu od potentnijih autora/ica u regiji.

4) dugometražni dokumentarni film *Praslovan* (Slovenija)

Scenarij za dugometražni dokumentarni film *Praslovan* potpisuje Slobodan Maksimović koji će ga ujedno i režirati. Maksimović je do sada režirao niz igranih TV projekata te nekoliko igranih filmova. Njegov posljednji film *Kapa*, dječji igrani, trenutno je u kinodistribuciji diljem regije.

Sam projekt, koji se bavi životom, karijerom, usponima i padovima legendarnog slovenskog glazbenika i tekstopisca Zorana Predina je zanimljivo osmišljen. Kako bi prikazao Zoranov život, Maksimović planira kombinirati igrane dijelove, arhivsku građu, intervju s kolegama i prijateljima.

Ovaj dokumentarni film progovara o Zoranu Predinu, koji je, iako dolazi iz Slovenije, relevantan za hrvatsku glazbenu scenu. Osim popularnosti diljem Jugoslavije u doba grupe Lačni Franz, Predin uživa gotovo kulturni status u Hrvatskoj. Za njegove nastupe se mahom traži ulaznica više, a zanimljivo je spomenuti da je njegova knjiga „Mongolske pjege“ doživjela iznimno uspješno izdanje u Hrvatskoj i u regiji. Velik broj sugovornika, kolega, autora ili samo svjedoka vremena žive i rade u Hrvatskoj tako da će velik dio snimanja biti realiziran u Hrvatskoj.

Redateljska koncepcija je jasno i sažeto napisana te je u skladu s generalnim zamislima komuniciranim u scenariju. Riječ je o netipičnom autobiografskom glazbenom filmu koji se razvija u nekoliko faza, kao i sama karijera Zorana Predina. Kombinacijom arhivskih snimaka, intervju sugovornika te samog Zorana Predina, minimalističkih igranih dijelova i pomno odabranih glazbenih brojeva redatelj će stvoriti osebujan kolaž koji će nas provesti kroz bogatu karijeru Zorana Predina.

5) dugometražni dokumentarni film *1 dan, 365 sati* (Turska)

Dugometražni dokumentarni film *1 dan, 365 sati* (Turska), scenaristice i redateljice Eylem Kaftan, prati težak i društveno iznimno relevantan problem seksualnog zlostavljanja u obitelji, odnosno, incesta. Priča je ispričovjedana kroz prizmu tri mlade žene iz Turske, koje su se u jednom momentu našle u skloništu za žene žrtve nasilja te su skupile hrabrost svoje priče iznijeti u dokumentarnom filmu. Treatment za film koji se trenutno nalazi u fazi postprodukcije je iscrpno i kvalitetno napisan. Trenutna verzija „filma“ tj. *rough cut* upućuje da je riječ o iznimno potresnom, emotivnom, snažnom, hrabrom i iskrenom filmu koji prati priču nekoliko mladih djevojaka koje su odlučile usprostaviti se „sistemu“ i boriti se za pravdu bez obzira na cijenu koju bi mogle platiti.

Tema kojom se ovaj dokumentarni film bavi je (nažalost) suvremena i nadilazi granice same Turske. Ono što je ovdje značajno leži u činjenici da su tri mlade žene iz jedne iznimno patrijarhalne zemlje odlučile istupiti i progovoriti o svojim sudbinama. Smatram bitnim da se o toj temi govori, ne bi li potaknulo kako institucije tako i pojedince da učine korake potrebne da se ovakve stvari prestanu događati.